

Společně s německými statistiky

Na jaře se Iva Ritschelová, předsedkyně ČSÚ, setkala s Roderichem Egelerem, předsedou **Federálního statistického úřadu Německa (DESTATIS)**.

Dalšími členy delegace byli Stanislav Drápal, místopředseda ČSÚ, a Hana Šlégrová, ředitelka odboru mezinárodní spolupráce. Návštěva navázala na dosavadní dobrou spolupráci obou statistických úřadů, mj. při zajišťování technické asistence dalším zemím při rozvoji jejich statistické služby.

Statistické systémy

Úvodní prezentace statistických systémů České republiky a Německa poukázaly na společné rysy, jež vyplývají nejen ze základních principů, kterými se řídí oficiální statistika (profesionální nezávislost, objektivita, důvěrnost atd.), ale také z obsahu statistické produkce – vzhledem k tomu, že naprosto převažující část statistiky v obou zemích se opírá o právní akty Evropské unie (téměř 95 %). Rozdíly vycházejí z národních podmínek, zejména institucionálního začlenění statistiky (v Německu spadá pod ministerstvo vnitra), státního uspořádání (federální v Německu) a související organizační struktury statistických institucí (ta s sebou

nese rozdílné nároky na koordinaci statistického systému). V obou zemích je důležitá úloha Statistické rady jako poradního orgánu.

Oba statistické úřady spojuje i zapojení do aktivit Evropského statistického systému. V souvislosti s narůstajícími požadavky na kvalitu je značná pozornost věnována naplňování zásad obsažených v Kodexu evropské statistiky, jeho změnám i navazujícím dopadům do činnosti statistických institucí.

Iva Ritschelová v této části prezentovala také priority Českého statistického úřadu pro r. 2011, další důležité aktivity i periodika ČSÚ a ocenila členství Rodericha Egelera v redakční radě časopisu Statistika.

Nové výzvy

Snižování národních rozpočtů a pokles pracovníků ve statistických úřadech má dopad na disponibilní kapacity a možnosti, které lze jen částečně řešit novými způsoby práce (využití IT, administrativních zdrojů dat apod.). Problém vyvstává zejména v souvislosti se vzrůstajícími požadavky na statisti-

Iva Ritschelová a Roderich Egeler.

ku především na evropské úrovni, které se zatím nedaří v potřebném rozsahu kompenzovat tzv. negativními prioritami. Konkrétní situace při snižování počtu pracovníků (včetně možností plánování a řešení těchto otázek v dlouhodobějším horizontu) vyplývá z národních podmínek. Snahou vedení obou úřadů je v této situaci zlepšování kvalifikační struktury pracovníků.

Sčítání lidu

Zatímco u nás byl sběr dat v rámci Sčítání lidu, domů a bytů ukončen, v Německu tyto práce v době návštěvy teprve probíhaly. Rozdíly spočívají především ve využití registrů, na kterých je sčítání v Německu ve značné míře založeno – neprobíhá úplný census, ale přímo jsou osloveni jen majitelé budov a domů a vybrané domácnosti (v rámci výběrového šetření). Otázky jsou z větší části shodné (ve vazbě na příslušný právní akt EU). Obdobné zkušenosti byly konstatovány u ně-

kterých citlivých otázek i u některých názorů respondentů. Důležitá byla, resp. je, propagace sčítání, zajištění odpovídající reakce na dotazy občanů. Probíhají přípravné práce na ověření kvality a na přípravě zpracování a výstupů ze sčítání.

Evropské záležitosti

V evropském kontextu je nyní aktuální příprava pětiletého statistického programu na období 2013–2017 z hlediska statistických institucí členských zemí i ve vztahu ke zdrojům potřebným pro jeho implementaci na národní úrovni. Vzrůstající požadavky uživatelů a také snahy o zefektivnění fungování Evropského statistického systému budou v počátečním období vyžadovat určité investice. V dalším procesu projednávání programu (i při dalších zejména legislativních činnostech) bude nutné na tyto aspekty ze strany členských zemí klást velký důraz a usilovat o přijatelný rozsah závazků. Předsedkyně ČSÚ v této souvislosti zdůraznila potřebu spolupráce členských zemí při reakcích na předkládané dokumenty s přihlédnutím k požadavkům hospodárnosti a účelnosti vynakládání prostředků.

DESTATIS v současné době připravuje konferenci předsedů statistických úřadů DGINS 2011. V příštím roce je tato konference plánována do Prahy. Diskuse se proto týkala dosavadních zkušeností z organizační i obsahové přípravy této akce.

Roderich Egeler se Stanislavem Drápačem.

Hana Šlégrová
odbor mezinárodní spolupráce